

Programarea calculatoarelor

Limbajul C

CURS 3

Instrucțiuni C – continuare curs 2

Alte instrucțiuni C

- Instrucțiunea `break` → ieșire forțată din ciclu sau `switch`
- Salt după instrucțiunea din care a ieșit
- Instrucțiunea `continue` → continuă cu următoarea iterație a ciclului = salt la prima instrucțiune din ciclu)
- Instrucțiunea `goto` → saltul la o instrucțiune precedată de o etichetă

`goto eticheta;`

`eticheta: instrucțiune;`

Exemplu break

```
// verifică dacă un număr dat n este prim
for (k=2; k<=sqrt(n); k++)
    if ( n%k==0) break;
if (k>sqrt(n)) printf ("prim \n");
else printf ("neprim \n");
```

Validare citire (ore, minute, secunde) – exemplu continue

```
int h,m,s;      // h=ore, m=min, s= sec
int corect=0;
while ( ! corect ) {
    printf ( " ore, minute, secunde: " );
    if ( scanf( "%d%d%d", &h, &m, &s) !=3 ) {
        printf ( " eroare in datele citite \n" );
        fflush(stdin);      // golire buffer tastatura
        continue;          // salt peste instruct. urmatoare
    }
    if ( h <0 || h >24 ) {
        printf ( " eroare la ore \n" );
        fflush(stdin);
        continue;          // salt peste instruct. urmatoare
    }
}
```

Validare citire (ore, minute, secunde) – exemplu continue

```
if ( m<0 || m > 59) {  
    printf (“ eroare la minute \n”);  
    fflush(stdin);  
    continue;           // salt peste instruct. urmatoare  
}
```

```
if ( s<0 || s > 59) {  
    printf (“ eroare la secunde \n”);  
    fflush(stdin);  
    continue;           // salt peste instruct. urmatoare  
}  
corect=1;  
}
```

■ fflush(stdin)

- forțează golirea buffer-ului de tastatură = dacă au rămas caractere în acest buffer în urma unor citiri sau scrieri aceste caractere sunt șterse
- Permite astfel introducerea unor caractere noi

Instrucțiunea *switch*

```
switch (expresie) {  
    case c1: instr1;  
    [case c2: instr2;]  
    ...  
    [default: instr_default;]  
}
```

- c1, c2, etc – constante sau expresii întregi (inclusiv char)

Instrucțiunea *switch*

```
switch (expresie) {  
    case c1: instr1; break;  
    [case c2: instr2; break; ]  
    ...  
    [default: instr_default;]  
}
```

Instrucțiunea *switch*

```
char c; // c poate fi +,-,*,/  
switch ( c=getchar()) {  
    case ' + ': r =a + b; break;  
    case ' - ': r =a - b; break;  
    case ' * ': r =a * b; break;  
    case ' / ': r =a / b; break;  
    default: printf("Eroare!\n");  
}
```


Instrucțiunea return

- return;
- return expresie;
- Exemplu:

```
int max(int x, int y)
{
    if (x>y) return x;
    else return y;
}
```

Probleme propuse

1. Să se calculeze și să se afișeze suma: $S=1+1*2+1*2*3+..+n!$
2. Să se calculeze și să se afișeze suma cifrelor unui număr natural n .
3. Să se calculeze și să se afișeze inversul unui număr natural n .
4. Să se afișeze dacă un număr natural dat x este prim.
5. Să se afișeze primele n numere naturale prime.
6. Program pentru numărarea și afișarea numerelor prime mai mici ca un întreg dat n .
7. Să se descompună în factori primi un număr dat n .
8. Să se afișeze toate numerele naturale mai mici decât 10000 care se pot descompune în două moduri diferite ca sumă de două cuburi.
9. Să se determine elementul maxim, respectiv minim dintr-un șir de n numere întregi introduse de la tastatură.
10. Să se determine numărul de zile corespunzător unei luni dintr-un anumit an. Luna și anul se vor citi de la tastatură (luna sub forma de întreg).

Rezolvări

```
// determina nr de zile dintr-o lună a unui an nebisect
switch (luna) {
    // februarie
    case 2: zile=28; break;
    // aprilie, iunie,..., noiembrie
    case 4: case 6: case 9: case 11: zile =30; break;
    // ianuarie, martie, mai,.. decembrie
    default: zile=31;
}
```

Programarea calculatoarelor

Limbajul C

Tablouri

Directive de preprocesare

- Substituția lexicală – constante simbolice

```
#define identificador [text]
```

```
#define void
```

```
#define then
```

```
#define begin {
```

```
#define end }
```

```
#define N 100
```

- Includerea fișierelor la compilare

```
#include<nume_fisier>
```

```
#include "nume_fisier"
```

Tablouri unidimensionale

- o colecție finită de elemente de același tip (tip de bază al tabloului) care ocupă un spațiu continuu de memorie.

- Sintaxa:

tip_bază nume_tablou [dimensiune] = {const0, const1, ...} ;

- dimensiune

- numărul de elemente ale tabloului
- expresie întreagă **constantă** (se precizează de obicei printr-o constantă simbolică).

- Memoria ocupată de tablou:

$\text{dimensiune} * \text{sizeof}(\text{tip_baza})$

Exemple

- `int tab[10];`
*//definește un tablou de 10 elemente întregi, care
// ocupă 40 octeți*
- `#define N 10`
`int tab[N];` *// definiție echivalentă cu cea de mai sus*
- `float v[60]`
- `char c[4];`
- `int v[];` *//Incorect!!*

Inițializare tablou

- Tabloul poate fi inițializat la definire prin precizarea constantelor de inițializare.
- Dacă numărul acestora:
 - ==dimensiune - elementele tabloului se inițializează cu constantele precizate
 - <dimensiune - constantele neprecizate sunt implicit 0
 - >dimensiune - apare eroare la compilare.
- Dacă este prezentă partea de inițializare, dar lipsește dimensiune, aceasta este implicit egală cu numărul constantelor.

Exemple

```
int a[] = {- 1, 0, 4, 7}; // echivalent cu  
int a[4] = {- 1, 0, 4, 7};
```

```
char s[] = "un sir"; // echivalent cu  
char s[7] = {' u', 'n', ' ', 's', 'i', 'r', '\ 0'};
```

```
#define NR_ELEM 5  
float t[NR_ELEM]={1.2, 5, 3 };  
/*primele trei elemente se inițializează cu constantele  
precizate, următoarele două cu 0*/
```

Prelucrarea tablou

- *Selectarea unui element de tablou:*
 - se foloseste operatorul de indexare []
 - *nume_tablou [indice]*
 - indice - expresie întreagă cu valori între 0 și dimensiune -1
- Un element de tablou poate fi prelucrat ca orice variabilă având tipul de bază.

Observație

- Nici compilatorul, nici mediul de execuție nu verifică valorile indicilor; programatorul trebuie să codifice astfel încât indicele să ia valori în intervalul

0 .. dimensiune - 1

- pot apare erori imprevizibile
 - modificarea nedorită a altor variabile:

```
#define N 10
```

```
int tab[N];
```

```
tab[N]=5; //se modifică zona de 4 octeți următoare tabloului
```

```
tab[-10]=6;
```

```
/* se modifică o zonă de 4 octeți situată la o adresă cu 40 octeți inferioară tabloului */
```

Prelucrarea tablourilor

- Pentru a realiza o prelucrare asupra tuturor elementelor tabloului se folosește instrucțiunea *for* cu o variabilă contor care să ia toate valorile indicilor (între 0 și dimensiune -1):
- ```
#define N 10
int tab[N],i;
for(i=0; i<N; i++)
 //prelucrare tab[i]
```
- ```
int a[10], i, n, suma=0;
for( i = 0; i < n; i++) suma += a[i];
```

Exemplu

```
#define N 10  
  
....  
int a[N], i, n;  
  
....  
for ( i = 0; i < n; i++) {  
    printf ( "elem[%d]=", i);  
    scanf ( "%d", &a[i]);  
}  
for ( i = 0; i < n; i++)  
    printf ("a[%d] = %d\n", i, a[i]);
```

Tablouri multidimensionale

- Definirea unui tablou multidimensional:

tip_bază nume_tablou[*dim₁*][*dim₂*]...[*dim_n*] = {{*const10*,...},
{*const20*,...}, ..., {*constn0*,...}};

- *dim₁*, *dim₂*, ..., *dim_n* - expresii întregi constante (de obicei constante simbolice)
- memoria continuă ocupată de tablou:
 $dim_1 * dim_2 * \dots * dim_n * sizeof(\text{tip_baza})$.

Declarare matrice

- Tablourile bidimensionale se numesc matrici
 - prima dimensiune: numărul de linii
 - a doua dimensiune: numărul de coloane.
- `int m[10][5];`
`/* definește un tablou bidimensional de elemente întregi, cu 10 linii și 5 coloane, care ocupă $10 \times 5 \times 4 = 200$ octeți */`
- `#define NL 10`
`#define NC 5`
`int m[NL][NC];`
`// definiție echivalentă cu cea de mai sus`

Inițializare

- Tabloul poate fi inițializat la definire prin precizarea constantelor de inițializare.

- `int b[2][3] = {1,2,3,4,5,6};` // echivalent cu

- `int b[2][3] = {{ 1,2,3},{ 4,5,6}};` // echivalent cu

- `int b[][3] = {{ 1,2,3},{ 4,5,6}}`

- `double a[3][2]={2},{5.9,1},{-9}};`

//elementele pe linii sunt: 2 0 / 5.9 1 / -9 0

- `double a[3][2]={2,5.9,1,-9};`

//elementele pe linii sunt: 2 5.9 / 1 -9 / 0 0

Selectare

- Selectarea unui element de tablou:

nume_tablou[ind₁][ind₂]...[ind_n]

- ind₁, ind₂, ..., ind_n - expresii întregi cu valori între 0 și dim_i-1, i=1..n.
- un element de tablou poate fi prelucrat ca orice variabilă având tipul de bază.

Exemplu

```
#define N 10
#define M 10

int main(){
    int matrice[N][M];
    int i, j, n, m;
    //citire cu validare a ordinului matricii
    do {
        printf ("Introduceti nr de linii (1..%d) si de coloane:
                (1..%d)", N,M);
        fflush(stdin);
        scanf ("%d%d", &n, &m);
    } while( n<0 || n>N || m<0 || m>M);
```

Exemplu

```
for ( i=0; i<n; i++ )
    for ( j=0; j<m; j++ )
    {
        printf( "elem[%d][%d]:", i ,j );
        scanf( "%d", &matrice[i][j] );
    }
```

```
printf("Matricea:\n");
for ( i=0; i<n; i++ ){
    for ( j=0; j<m; j++ )
        printf ( "%d\t",matrice[i][j] );
    printf ("\n");
}
return 0;
}
```

Exerciții

1. Program pentru căutarea secvențială într-un vector a unei valori (prima și ultima apariție).
2. Program pentru citirea unui vector de întregi și extragerea elementelor distincte într-un al doilea vector, care se va afișa.
3. Program pentru calculul normei pe linii a unei matrice de numere reale. Norma este valoarea maximă dintre sumele valorilor absolute ale elementelor din fiecare linie.

Căutarea secvențială într-un vector a unei valori (prima și ultima apariție).

```
#include<stdio.h>
#include<stdlib.h>
#define N 10

int main(){
    int v[N], x, i, n, prim,ultim;
    printf("Introduceti nr de elemente:");
    scanf("%d", &n);
    for ( i = 0; i < n; i++) {
        printf("elem[%d]=",i);
        scanf("%d", &v[i]);
    }
    printf("Introduceti elem cautat:");
    scanf("%d", &x);
```

Continuare exemplu

```
    prim=-1; ultim=-1;
    for ( i = 0; i < n; i++)
        if ( v[i]==x ) {
            prim=i;
            break;
        }
    for ( i = n-1; i >= 0; i--)
        if ( v[i]==x ) {
            ultim=i;
            break;
        }
    if ( prim!= -1 ) printf ("prima aparitie in pozitia %d\n", prim);
    else printf("elem nu exista in sir!\n");
    if ( ultim!= -1 ) printf ("ultima aparitie in pozitia %d\n", ultim);
    return 0;
}
```

Extragere elemente distincte dintr-un vector

```
#define MAX 30
#include <stdio.h>
void main () {
    int a[MAX];           /* un vector de intregi*/
    int b[MAX];           /* aici se pun elementele distincte din a*/
    int n, m, i, j, gasit; /* n= dimensiune vector a,
                           m=dimensiune vector b*/

    printf("n="); scanf("%d",&n); /* dimensiune vector*/
    printf ("%d numere intregi:\n",n);
        /* citire vector*/
    for (i=0;i<n;i++) scanf("%d",&a[i]);

    m=0;
```

Extragere elemente distincte dintr-un vector

```
/* caută pe a[i] in vectorul b*/
for (i=0;i<n;i++) {
    gasit=0;
    for (j=0;j<m && !gasit; j++)
        if (a[i]==b[j]) gasit=1;
    if (!gasit) {
        b[m++] =a[i];
    }
}
/* scrie vector b*/
for (j=0;j<m;j++)
    printf ("%3d",b[j]);
}
```


Norma unei matrice

```
#include <math.h>
#include <stdio.h>
#define M 20          /* dimensiuni maxime matrice*/
int main () {
    int nl, nc;      /* nl linii, nc coloane*/
    float a[M][M] ;
    int i, j; float s, norma;
    printf("nr.linii: "); scanf("%d", &nl);
    printf("nr.coloane: "); scanf("%d", &nc);
    if (nl >M || nc >M) {
        printf("Eroare: dimensiuni >M \n"); return;
    }
    for (i=0; i<nl; i++)
        for (j=0; j<nc; j++)
            scanf ("%f", &a[i][j]);
```

Norma unei matrice

```
norma=0;
for (i=0; i<nl; i++) {
    s=0;
    for (j=0; j<nc; j++)
        s=s+ fabs (a[i][j]);
    if (norma < s)
        norma=s;
}
/* afisare matrice*/
for (i=0; i<nl; i++) {
    for (j=0; j<nc; j++)
        printf ("%f ", a[i][j]);
    printf ("\n");
}
printf ("Norma este:%f \n", norma);
}
```